ת"צ 72859-01-23 פלד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

מספר בקשה:22

לפני כבוד השופט אמיר לוקשינסקי-גל

מבקשת **צופיה פלד**
ע"י ב"כ עוה"ד שלום קמיל

נגד

משיבה **מרב - מזון כל בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד אמיר דולב ועוה"ד לוטם דיין מנקוביצקי

החלטה

1. לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשת מבקשה לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לסעיף 16 לחוק התובענות הייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**").

2. בבסיס בקשת האישור טענה המבקשת כי המשיבה, שהנה רשת מרכולי ענק המונה כ- 20 סניפי סופר שוק בפריסה ארצית, פעלה בניגוד ל**סעיף 20(ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968**, ו**סעיפים 2 ו-17ב לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981**, בכך שהיא לא הפחיתה את משקל האריזה מהמשקל הכולל של המוצר וכן לא סימנה על המוצרים את המחיר הכולל כנדרש.

3. ביום 15.6.23 המשיבה הגישה תשובה לבקשת האישור בה טענה בין הייתר:
   א. המשיבה ביקשה לדחות את הטענות ולסלקן על הסף;
   ב. לא הוצגה כל ראיה לרכישה אותנטית שלא במסגרת איסוף ראיות ליצירת עילת תביעה;
   ג. המבקשת הגישה תצהיר כוזב;
   ד. המבקשת הגישה בקשות אישור רבות וזהות מבלי להצהיר על כך;
   ה. הפירות והירקות נמכרים בתפזורת ולא באריזות וישנו שלט המבקש לארוז את המוצרים בשקיות ניילון המסופקות ללא תשלום בסניפים והממוקמות בקרבת המוצרים. כאשר המשיבה מוכרת פירות או ירקות המוצגים והמיועדים למכירה באריזות פלסטיק ושמחירם נקבע לפי משקל, היא מפחיתה את משקל האריזות באופן אוטומטי, כך שהלקוח נדרש לשלם רק עבור המשקל נטו של המוצר שרכש;
   ו. המבקשת כשלה להוכיח כי המשיבה אינה מסמנת מחירים על גבי מוצריה. בבקשת האישור הוקדשה לטענה זו שורות בודדות והיא נטענה בכלליות ובדוחק. מתוך עשרות מוצרים שנטען כי נרכשו על ידי המבקשת רק שלושה אוזכרו ביחס לטענה זו. למשיבה סניפים רבים

ובכל אחד מהם מאות אלפי מוצרים, וגם אם איתרה המבקשת ביום נתון בסניף כלשהו שלושה מוצרים שלא קודדו עם תג מחיר (טענה המוכחשת) אין בכך הוכחה למדיניות מפרה של המשיבה, אלא לכל היותר בתקלה.

4. המבקשת דחתה את טענות המשיבה לרבות בדבר ייצור ראיות ותצהיר כוזב, והגישה ביום 14.11.23 תגובה לתשובת המשיבה.

5. ביום 29.2.24 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור במסגרתו בית המשפט העלה בפני הצדדים מתווה עקרוני לסיום ההליך, ובמקביל התיק נקבע לדיון הוכחות וסיכומים בעל פה בבקשת האישור.

6. לאחר הדיון הצדדים הודיעו כי הם נמצאים בהידברות אשר הבשילה ביום 17.9.24 לבקשת הסתלקות מוסכמת, שבמסגרתה הצדדים הגיעו להסכמות שעיקרן כדלקמן:

א. המבקשת תסתלק מבקשת האישור ותביעתה האישית תדחה.

ב. המשיבה תוודא קיומו של שילוט בולט המבהיר לצרכנים כי אין לארוז פירות וירקות בתפזורת בנספק אלא בשקיות באזורי המכירה ובסמוך למשקלים לשקילה עצמית, וכי ככל שלא יעשו כן משקל הנספק יכלל במחיר הכולל; המשיבה תערוך חידוד נהלים ותנחה קופאים שלא לשקול פירות וירקות בנספק.

ג. המשיבה תשפה את המבקשת על החלק הראשון של האגרה, וכן על החלק השני של האגרה אם בית המשפט לא ייעתר לבקשה למתן פטור מרכיב זה. לעניין זה התבקש פטור מתשלום החלק השני של האגרה.

ד. הצדדים מבקשים כי בית המשפט יפטור אותם מפרסום הודעה על ההסתלקות וממשלוח הודעה לפי סעיף 16(ד) לחוק.

7. המבקשת ובא כוחה צירפו תצהיר בו הצהירו כי לא קיבלו ולא יקבלו טובת הנאה ישירה או עקיפה בתמורה להסתלקות מבקשת האישור למעט המפורט בבקשה עצמה. המשיבה צירפה תצהיר תומך של יועמ"ש המשיבה להתחייבויותיה בבקשת ההסתלקות.

8. לאחר בחינת בקשת ההסתלקות, ביום 17.11.24, הפניתי לצדדים מספר סוגיות להתייחסות, כדלקמן:

<u>הפחתת משקל האריזה</u>

אין מחלוקת בין הצדדים כי על הלקוח לשלם בגין המשקל נטו של המוצרים שרכש, ללא משקל האריזה. עם זאת לטענת המשיבה, במקרה של שיווק פירות וירקות באריזות סגורות מראש מתבצע קיזוז אוטומטי של משקל האריזה; ואילו ביחס לפירות וירקות הנמכרים בתפזורת, הם אמורים להילקח בשקית ניילון בלבד ולא באריזת פלסטיק, ולעניין זה קיים שלט שלפיו "**לקוח נכבד, אריזות הפלסטיק הפתוחות נועדו לסידור נאות של הירקות/הפירות והם אינן מיועדות לשקילה. את המוצרים יש לשקול בשקית ניילון**".

לטענת המשיבה, המוצרים נשוא התובענה הם מוצרים הנמכרים בתפזורת ומיועדים לנטילה בשקית ניילון. **עם זאת, בעמ' 87 לתובענה, מצולם קיווי הנמכר לכאורה באריזות פלסטיק סגורות; וכן אפרסמונים הנמכרים באריזות פלסטיק מכוסות ברשת. ביחס למוצרים אלה, לא נטען בתשובה שמופחת משקל האריזה**.

בבקשת ההסתלקות הוצע להוסיף שילוט "**המבהיר לצרכנים כי אין לארוז פירות וירקות בתפזורת בנספק אלא בשקיות באזורי המכירה ובסמוך למשקלים לשקילה עצמית, וכי ככל שלא יעשו כן משקל הנספק יכלל במחיר הכולל**". אולם, ספק אם שלט מעין זה תואם את דרישות הדין, כאשר מדובר בשקילה המתבצעת בקופה. דומה שעל המשיבה לבחור: או שהיא מאפשרת ללקוחות לבצע רכישה של פירות וירקות באריזת פלסטיק ואז עליה להפחית את משקל האריזה (או באופן אוטומטי, או תוך הנחיית הקופאים לשקול את המוצר ללא האריזה); או שהיא אינה מאפשרת ללקוחות לבצע רכישה עם אריזת פלסטיק, אלא רכישה בשקית ניילון בלבד. מצב דברים שבו מוטלת מעין "סנקציה" על לקוחות המגיעים לקופה עם ירקות או פירות באריזת פלסטיק, בדמות חיוב האריזה לפי מחיר המוצר, הוא מוקשה וספק אם הוא עומד בדרישות הדין (להרחבה לעניין זה הפניתי לסקירת הדין והפסיקה בהחלטתי מיום 20.10.22 בת"צ (פ"ת) 16256-09-29 **ברק נ' ניצת הדובדבן**).

שונים מעט הדברים לעניין המשקלים בחנות המיועדים לשקילה **עצמית** של הלקוחות. שם אין קופאי היכול לוודא כי המוצר נשקל ללא האריזה, ולכן על פני הדברים ניתן להסתפק בשלט המבהיר שיש לבצע את השקילה ללא אריזת הפלסטיק, למניעת מצב שבו משקל האריזה ייכלל במחיר הכולל.

סימון מחיר כולל על המוצרים

המשיבה לא חלקה על החובה לסמן מחיר כולל על כל מוצר בהתאם לסעיף 17ב ל**חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981**. לטענתה, במישור העובדתי, המבקשת איתרה רק שלושה מוצרים כאלה (ומכאן כביכול מדובר בכשל נקודתי). בנסיבות אלה לצורך אישור הסדר ההסתלקות נראה כי נדרש לכל

הפחות שהמשיבה תתחייב לרענן נהלים ולוודא שהמחירים מסומנים על גבי המוצרים או אריזותיהם.

<u>בהתאם לכך הוריתי לצדדים לבחון את האמור בהחלטה ולהודיע האם הם מקבלים את המלצת בית המשפט להוסיף להסדר את ההוראות הבאות</u>:

<u>לעניין הפחתת משקל האריזה</u>

(1) המשיבה תוודא תליית שילוט ברור ובולט ליד הפירות והירקות בתפזורת המורה "**לקוח נכבד, אריזות הפלסטיק הפתוחות נועדו לסידור נאות של הירקות/הפירות והן אינן מיועדות לשקילה. את המוצרים יש לשקול בשקית ניילון**".

(2) המשיבה תוודא תליית שילוט ברור ובולט ליד המשקלים לשקילה עצמית (או הבהרות במסך הרכישה המובאת לידיעה ברורה של הצרכן במסגרת שלבי השקילה) המורה: "**למניעת חיוב עודף - יש לשקול את המוצרים ללא אריזת פלסטיק**" (או נוסח דומה).

(3) הקופאים.ות יונחו לנכות את משקל האריזה ממשקל המוצר, בהתאם להנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.

<u>לעניין סימון המחיר על המוצרים</u>

המשיבה תתחייב לוודא סימון המחיר הכולל על גבי המוצרים או על גבי אריזותיהם, ותרענן את הנהלים הרלבנטיים בסניפיה.

9. ביום 8.12.24 המשיבה הגישה הודעה (שהנה גם על דעת המבקשת) ובמסגרתה קיבלה את הצעת בית המשפט. לעניין האמור בסעיף 2 להצעת בית המשפט (בנוגע לשילוט המתייחס להפחתת משקל האריזה בשקילה עצמית) ביקשה המשיבה כי יותר לה לעשות שימוש חלופי בנוסח המפורט בסעיף 1 (המתייחס לשילוט ליד הפירות והירקות בתפזורת) בהתאם לשיקול דעתה.

10. ביום 18.12.24 ביקשתי מהמשיבה הבהרה לעניין הערתי בהחלטה מיום 17.11.24 בנוגע לעמ' 87 לתובענה, שמופיע בו צילום של קיווי ואפרסמונים הנמכרים לכאורה באריזות פלסטיק סגורות או מכוסות ברשת, ולא נטען שהופחת משקל האריזות ממוצרים אלה.

ביום 23.12.24 השיבה המשיבה, כי מדובר פירות המסופקים במארזים שונים כתלות בספק, וכי גם בעניין זה בוצע רענון נהלים והמוצרים מוצגים בתפזורת ללא הנספק או בנספק פתוח ובלא אריזה הנחזית כסגורה עם מכסה או רשת. המשיבה צירפה תמונה הממחישה כי הנספק הינו לצורך סידור התצוגה ועליו עורמים במערום את הפירות.

11. ביום 23.12.24 הוריתי כי מאחר שהסדר ההסתלקות לא כלל רכיב של פיצוי לציבור, הצדדים מתבקשים ליתן הבהרותיהם לעניין זה במועד הדיון שנקבע. בדיון שהתקיים למחרת היום ביקשתי את התייחסות הצדדים לכך שלמרות שקיימות אינדיקציות בראיות לכך שייתכן שנמכרו מוצרים באריזה סגורה או עם רשת ללא הפחתת משקל האריזה, לא נעשה ניסיון לערוך כימות של גביית התשלום בגין האריזות ולכלול רכיב של פיצוי לציבור בהסדר. בדיון ציינתי בפניהם את האפשרות שאשקול למנות תובע ייצוגי ובא כוח מייצג חלופיים.

ב"כ המשיבה ציין כי הנחת העבודה היא שהצרכנים אוררזים את הפירות בשקיות ניילון, כי התמונות בבקשה שאליהן הפניתי הן "**נקודתי לאותו היום... יכול להיות שיום אחר כך זה היה במערום. תלוי מאיפה הסחורה**" ולכן לא ניתן לערוך כימות ("**זה לא כמית. אין דרך**") וכי ממילא ההסתלקות אינה יוצרת מעשה בית דין. עוד הציע כי המשיבה תתרום תלושים לרכישת מצרכים לנזקקים או למטרה ראויה אחרת בשווי של 20,000 ₪. ב"כ המבקשת ציין כי הסכמתו להסתלקות לא מתוגמלת נעשתה לנוכח טעויות שנעשו לאורך הדרך כגון גילוי זהות הגורם שביצע את הרכישות והליכים נוספים. לטענתו "נעשה נזק בוודאות" אולם קשה לבצע כימות, ולכן הצעת המשיבה הינה סבירה.

12. לאחר ששקלתי את הדברים מצאתי לאשר את הסתלקות המבקשת ובא-כוח המייצג, בשים לב להסדרה לעתיד שבוצעה (וזאת מבלי לקבוע מסמרות האם ההסדרה ממצה את דרישות הדין) ולקשיים הפרטניים הגלומים בבקשה בשל אי-גילוי הגורם שביצע את הרכישה והיעדר ציון של הליכים נוספים דומים שהוגשו על ידו.

13. עם זאת, מאחר שקיים פוטנציאל ראייתי מסוים בתובענה לגבייה עודפת בגין משקל אריזות הפלסטיק (כאמור, בעמ' 87 לתובענה צולם קיווי הנמכר לכאורה באריזות פלסטיק סגורות; וכן אפרסמונים הנמכרים באריזות פלסטיק מכוסות ברשת, כאשר דומה שאין מחלוקת שלא הופחת משקל האריזה ממשקל הפירות אם הלקוחות היו מגיעים עם האריזה הסגורה או המכוסה לקופה) ומאחר שלא שוכנעתי בשלב זה שלא ניתן לערוך כימות ולמצער אומדן מושכל של הגבייה העודפת ככל שהייתה, ובשים לב לכך שמדובר ברשת מרכולים גדולה ולא ניתן לשלול בשלב זה קיומו של נזק בהיקף המצדיק שלא לסיים את התובענה ללא רכיב של פיצוי לחברי הקבוצה או לציבור (נזק העולה על סך התרומה של 20,000 ₪ שהוצעה על ידי המשיבה) – מצאתי לעשות שימוש בסמכותי לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות יצוגיות ולאפשר הגשת בקשה למינוי תובע מייצג ובא כוח מייצג חלופיים (לשיקולים הרלבנטיים לעניין זה ראו למשל ת"צ (חי') 63511-01-14 **נסאר נ' שטראוס גרופ בע"מ** (26.5.14); ת"צ (הרצ') 29157-10-17 **בן סימון נ' מנו ספנות בע"מ** (18.1.20)).

תיק חיצוני:

13. סוף דבר:

א. מאושרת בזאת הסתלקות המבקשת ובא-כוחה מהבקשה.

ב. הצדדים יפרסמו בתוך 7 ימים ממועד אישור נוסח המודעה על ידי בית המשפט, מודעה בהתאם לסעיף 25 לחוק, בשני עיתונים יומיים בתפוצה ארצית, אחד מהם לפחות עיתון כלכלי יומי, שבה יפורטו עיקרי הבקשה לאישור התובענה הייצוגית (ביחס לרכיב של היעדר הפחתת משקל האריזה מהמשקל הכולל של המוצר) וכן ייכתב בה שבתוך 45 ימים מיום פרסום המודעה רשאי אדם שהיה רשאי להגיש בקשה לאישור התובענה לבקש למנותו כתובע מייצג, ורשאי עורך דין לבקש למנותו כבא כוח המייצג.

נוסח המודעה יובא לאישור בית המשפט, עד ליום 23.4.25.

המשיבה תישא בעלות הפרסום.

ג. כאמור בסעיף 16(ד)(5) לחוק, אם לא תוגש בקשה למינוי תובע מייצג ובא כוח מייצג בתוך המועד שנקבע, תימחק הבקשה לאישור, והמשיבה תשלם את החלק השני של האגרה בהתאם לבקשת ההסתלקות. בנסיבות העניין מהטעמים שפורטו לעיל, אין הצדקה למתן פטור מהחלק השני של האגרה אם תימחק התובענה.

לנוכח מעברי לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, המזכירות תנתב את התיק למותב חלופי בהתאם לנהלי העבודה, לשם המשך הטיפול בו, ותעלה בפניו תזכורת פנימית ביום 24.4.25.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט' ניסן תשפ"ה, 07 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.

אמיר לוקשינסקי-גל, שופט